

Konkurransen om støtte til småskala kommersielle flytende havvindprosjekter

1 Hva kan det søkes om støtte til?

1.1 Formål

Formålet med programmet er å framskynde utrulling av flytende havvind. Programmet skal bidra til demonstrasjon av teknologi og framskynde kostnadsreduksjoner.

1.2 Tematisk avgrensning

Den tematiske avgrensningen for dette program er investeringsstøtte til småskala kommersielle flytende havvindprosjekter.

Fullskala kommersielle vindparker og pilotprosjekter med begrenset levetid faller utenfor støtteprogrammet.

1.3 Krav til prosjekt

Prosjektet det søkes støtte til må være et kommersielt flytende havvindprosjekt med full teknologisk og kommersiell levetid.

Prosjektet må settes i drift senest fem år etter Enovas vedtak.

Prosjektet må installeres på norsk territorium eller innenfor norsk økonomisk sone.

Det kan ikke søkes om et høyere støttebeløp enn 2,0 milliarder NOK per søknad og prosjekt.

Enova støtter ikke prosjekter som ville blitt gjennomført uten støtte. Søknad må derfor sendes inn før prosjektet er besluttet gjennomført, igangsatt eller at søker på annen måte har forpliktet seg til å gjennomføre prosjektet.

Prosjektet kan ikke ha vesentlige forbehold før det kan tas en investeringsbeslutning. «Ikke vesentlige» forbehold må spesifiseres i prosjektbeskrivelsen.

1.4 Støtterettslig grunnlag for støtte under programmet

Støtte tildelt gjennom programmet faller innenfor EØS-avtalens definisjon av statsstøtte og krever derfor en støtterettslig hjemmel.

Programmet er etablert med hjemmel i ESAs [vedtak 108/23/COL](#).

Støtte gitt gjennom dette program må være i tråd med bestemmelsene i dette vedtaket.

1.5 Annen offentlig støtte til prosjektet

Prosjektet kan ikke motta annen offentlig støtte til de samme kostnadene som er støtteberettiget gjennom dette program.

Dersom prosjektet har mottatt annen offentlig støtte eller søkt om slik støtte, så skal dette framgå av søknaden. Informasjonen skal gis uavhengig av om denne støtte til andre kostnader enn det som omsøkt gjennom dette program.

2 Hvem kan søke?

For å kunne søke støtte fra Enova må søker:

- Være et selskap som er registrert i enhetsregisteret i Brønnøysund.
- Ikke være et selskap i økonomiske vanskeligheter¹
- Ikke ha utestående krav om tilbakebetaling om ulovlig utbetalt statsstøtte

Enova vil ikke yte støtte som er i strid med sanksjoner vedtatt av EU eller norske myndigheter.

Dette inkluderer, men er ikke begrenset til, støtte til:

- fysiske eller juridiske personer som er listeført i EUs eller Norges sanksjonsregimer,
- foretak som eies eller kontrolleres av fysiske eller juridiske personer som er listeført i EUs eller Norges sanksjonsregimer, og
- foretak som er aktive i sektorer underlagt sanksjoner, i den grad støtten vil være i strid med EUs eller Norges sanksjonsregimer.
- støttemottaker er forpliktet til å overholde de til enhver tid gjeldende sanksjoner vedtatt av EU og norske myndigheter.

En oversikt over sanksjoner vedtatt av norske myndigheter er tilgjengelig her:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/Eksportkontroll/sanksjoner-og-tiltak1/sanksjoner-og-tiltak/id2008477/>

Dersom det er flere selskap som står bak en søknad (et konsortium) skal det være ett selskap som er ansvarlig for søknaden og kontraktsinngåelsen med Enova og som representerer de øvrige selskapene bak søknaden. Alle deltakerne i konsortiet må oppfylle samtlige krav som beskrevet ovenfor.

3 Kvalifikasjonskriterier

For å kunne søke om støtte under programmet må samtlige av kvalifikasjonskriteriene være oppfylt. Søknader som ikke oppfyller kvalifikasjonskriteriene, vil bli avvist.

3.1 Prosjektet må være innenfor programmets formål, tematiske avgrensning og krav til prosjekt

Prosjektet må tydelig bidra til å oppfylle programmets formål, være innenfor programmets tematiske avgrensning og krav til prosjekt, som beskrevet i kapittel 1.

3.2 Søker har god gjennomføringsevne

Søkeren må ha dokumentert tilstrekkelig gjennomføringsevne¹ for prosjektet. Kravet gjelder både finansiell, teknisk og organisatorisk gjennomføringsevne.

3.2.1 Finansiell gjennomføringsevne

Søkeren må ha stabile og tilstrekkelige finansielle ressurser til å opprettholde sin aktivitet i hele prosjektperioden og til å gjennomføre og drifte investeringen. Søkerselskapet og/eller partnere må dokumentere at det har minimum egenkapital tilsvarende 20% av total investeringskostnad. (Dette skal dokumenteres mha siste årsrapport fra søker eller partnere med en forklaring).

¹ Gjennomføringsevne er et samlebegrep for hvor troverdig det er at aktøren kan gjennomføre prosjektet på en god måte. Begrepet innbefatter blant annet at aktøren(e) bak prosjektet må ha tilstrekkelige finansielle og organisatoriske ressurser, teknologisk kompetanse og en troverdig plan for realisering av prosjektet og resultatene. Vurdering av gjennomføringsevne gjøres også for å sikre at søker har tilstrekkelig håndtering av de risikoelementene Enovas støtte ikke avlastar. Se søkerveiledningen for mer utfyllende informasjon.

Søker og eventuelle prosjektpartnere må ha dokumentert finansiell gjennomføringsevne, det vil si at virksomheten(e) har dokumenterte og realistiske planer for finansiering av prosjektet. Se kapittel 6 for dokumentasjonskrav.

Søker må sannsynliggjøre gjennomføringsevne også dersom prosjektet skulle drøye ut i tid eller dersom kostnadene skulle bli høyere enn antatt. Risiko og risikohåndtering må være beskrevet. Vedlagte avtaleverk må beskrive hvilket selskap som finansierer ev. overskridelser.

3.2.2 Teknisk gjennomføringsevne

Søkere må ha troverdig teknisk evne til å gjennomføre prosjektet, herunder tilstrekkelig kompetanse og kapasitet på det tekniske personellet og leverandørene. Se kapittel 6 for dokumentasjonskrav.

3.2.3 Organisatorisk gjennomføringsevne

Søkere må ha troverdig organisatorisk evne til å gjennomføre prosjektet, herunder tilstrekkelig kompetanse og kapasitet hos prosjektledelse og prosjektorganisasjon.

3.2.4 Prosjektmodenhet

Prosjektet må være tilstrekkelig modent til å kunne settes i drift innen fem år etter Enova-vedtak

- Prosjektbeskrivelsen må sannsynliggjøre høy modenhet av planer for prosjektgjennomføring² samt for ivaretagelse av alle myndighetskrav og relevante standarder for å etablere nødvendige godkjenninger.
- Prosjektbeskrivelsen må vise til en høy modenhet for at prosjektet vil få på plass tillatelser gjennom enten Havenergilova eller Petroleumsloven, samt eventuell nettilknytning.
- Prosjektet må presentere en troverdig plan med milepæler frem til investeringsbeslutning og videre frem til driftsettelse.
- Prosjektet må presentere hovedposter i kostnadsestimatet, samt rapport som beskriver innholdet i estimatet inkludert usikkerhetsspenn som vedlegges søknaden.
- Prosjektet må presentere status på gjennomførte teknologikvalifiseringsaktiviteter, samt en plan for ytterligere modning av teknologien frem til driftsettelse.

3.3 Søknaden må ha tilstrekkelig kvalitet

Søknader blir ikke tatt til behandling dersom den:

- Ikke benytter prosjektbeskrivelsesmalen for programmet
- Ikke inneholder fullgod besvarelse av alle punktene i mal for prosjektbeskrivelse.
- Ikke inneholder alle obligatoriske vedlegg

4 Rangeringskriterier

Kvalifiserte søknader rangeres basert på følgende kriterier og vekting:

- Årlig produsert energi per støttekrone (Kostnadseffektivitet) vektes med 70%.
- Innovasjonshøyde, spredningspotensial, potensial for å bidra til økt produksjon av fornybar energi vektes med 30%

² herunder forberedelser, reguleringsplaner, krafttilgang, bygging, igangsetting og drift

4.1 Årlig produsert energi (kWh) per støttekrone (Kostnadseffektivitet)

Produsert energi (kWh) per år per støttekrone for prosjektet vil veie tyngst ved rangering av søknadene. Prosjektet med den beste kostnadseffektiviteten vil få score 6 og de øvrige prosjektene vil få en forholdsmessig score sammenlignet med det beste.

Produsert energi per støttekrone vil beregnes basert på totalt netto produsert energi som er grunnlag for kraftsalg eller eget forbruk. Tidspunktet for beregning vil være 12 måneder produsert energi, måned 13-24 etter driftsettelse.

Søker må dokumentere hvordan energiproduksjon er estimert og beregnet, med bla gjennomsnittlig vindhastighet.

4.2 Innovasjonshøyde

Innovasjonshøyde er et mål på i hvor stor grad prosjektets teknologi og/eller løsninger er innovative sammenliknet med beste kommersielt tilgjengelige løsninger.

Søknaden må redegjøre for hva som er innovasjonen i prosjektet, og hvordan prosjektet ikke bare innebærer en naturlig utvikling av teknologien (inkrementell innovasjon).

Kjennetegn på en innovativ løsning eller teknologi i denne forbindelse er at den

- har en troverdig plass i lavutslippsamfunnet
- er ny, det vil si ikke tilbys som et standardprodukt eller -tjeneste fra en eller flere enkeltleverandører
- forventede ytelse er vesentlig bedre enn eksisterende, kommersielt tilgjengelige løsninger med hensyn til karbonfotavtrykk, ressursbruk, etc., og ikke representerer en marginal forbedring av eksisterende teknologi
- er videreutviklet fra tidligere gjennomførte demonstrasjoner når det gjelder teknologimodenhetsnivå (TRL) eller systemmodenhetsnivå (SRL), som også dekker integrasjon av ulike teknologier

4.3 Spredningspotensial

Spredningspotensial innebærer en vurdering av både om teknologien har potensial til å kunne spres i markedet, og om prosjektet isolert sett har potensial for å bidra til at teknologien/løsningen kan få videre spredning i markedet. Spredningspotensial er derfor et mål for det teknøkonomiske potensialet til løsningen/teknologien, dvs. et potensial som det er sannsynlig at kan realiseres.

I vurderingen vil følgende punkter være viktige:

4.3.1 Fremtidig konkurransekraft

For at en løsning skal bli tatt i bruk i markedet (spre seg) må den ikke bare være teknisk fungerende, men også kommersielt attraktiv i forhold til alternative løsninger. Det er derfor nødvendig å få avklart om løsningen har et potensiale til å kunne bli valgt uten støtte i fremtiden, og hvilke forutsetninger som i så fall må endre seg relativt til i dag.

Søknaden må derfor redegjøre for hva som er forutsetningene for at denne spredningen skal skje, eksempelvis:

1. Kostnadsreduksjoner
2. Regulatoriske endringer
3. Priser på utslipp
4. Andre politisk satte rammebetingelser

Spredningspotensialet skal underbygges med kvantitativ dokumentasjon så langt det er mulig. Dette gjelder også den forventede kostnadsutviklingen for teknologien videre. Hvilke deler av løsningen har potensiale for videre kostnadsreduksjoner, og hvor stor andel av den totale kostnaden vil det påvirke?

4.3.2 Forventet effekt av dette prosjektet

Søknaden må også redegjøre for hvordan prosjektet det søkes støtte til kan bidra til at spredning vil skje. Hvilke av faktorene ovenfor bidrar dette prosjektet til å påvirke, og i hvor stor grad?

Potensialet for effekt av prosjektet vil vurderes i lys av det antatte tekniske potensialet for bruk av løsningen utenfor det omsøkte prosjektet, i Norge eller internasjonalt.

I vurderingen forutsettes at prosjektet blir vellykket og at forventete resultater realiseres.

4.4 Potensial for å bidra til økt produksjon av fornybar energi

I prioriteringen av prosjekter vektlegges de samlede (direkte og indirekte, positive og evt. negative) effekter som løsningen kan gi for produksjon av fornybar energi.

I vurderingen inngår:

- Den relative endringen i LCOE, sett i forhold til sammenliknbare kommersielt tilgjengelige løsninger.
- Evt. andre bidrag til omstillingen til lavutslippsamfunnet

5 Maksimalt støttenivå og godkjente kostnader

Programmet åpner for at prosjekter kan støttes med opptil 100% av investeringskostnadene, men støtten tildeles basert på konkurranse der søkerne konkurrerer på kostnadseffektivitet.

Vedtatt støttebeløp kan ikke oppjusteres som følge av endringer i prosjektet, økte kostnader eller endringer i valuta. Hvis de totale kostnadene ender opp lavere enn antatt vil støtten reduseres tilsvarende så at støtteandelen opprettholdes.

Kostnadsgrunnlaget framlagt i søknaden kan ikke endres uten forhåndsgodkjenning av Enova.

Kostnader som skal oppgis ved søknad og ved rapportering er:

CAPEX

- Turbin inkl installasjon
- Flyter inkl uttauing og tilkobling
- Anker, moring og ankerliner inkl installasjon
- Internkabler inkl installasjon
- Havnekostnader
- Prosjektutvikling
- Eksportkostnader, for eksempel, transformatorstasjon og kabling til land/olje og gass installasjon

Hver enkelt spesifisert kostnadspost kan risiko-justeres for å sikre et mest mulig realistisk kostnadsgrunnlag. Nivå på eventuell risikojustering skal beskrives og begrunnes i søknad.

Kostnader som ikke godkjennes

Kostnadsgrunnlaget skal defineres på søknadstidspunktet. Enova dekker ikke kostnader som ikke er definert som godkjente kostnader på vedtakstidspunktet.

Enova godkjenner ikke kostnader og forpliktelser påløpt før søknadstidspunktet eller etter avtalt sluttdato for prosjektet.

Enova godkjenner ikke uspesifiserte kostnadsposter, heller ikke sekkepost for uforutsette kostnader.

Enova godkjenner ikke finanskostnader eller valutakostnader.

Merverdiavgift på innkjøpte tjenester inngår ikke som en del av godkjente kostnader dersom virksomheten er fradragsberettiget for kostnader ført i prosjektrengskapet.

I tillegg skal følgende driftskostnader oppgis i søknaden

OPEX per år tilknyttet investeringen

- Faste driftskostnader
- Variable driftskostnader

6 Informasjon om søkeprosessen

Støtte gjennom dette program tildeles basert på konkurranse. Konkurransen har søknadsfrist 13. september 2024 kl 12:00.

Søknader og vedlegg skal sendes inn via Enovas søknadssenter på Enova.no.

For at en søknad skal tas til behandling må den inneholde følgende dokumenter for å dokumentere kvalifikasjonskrav:

- 1 Prosjektbeskrivelse i henhold til mal (Word format) om maks 30 sider ekskludert vedlegg.
- 2 Mal for Budsjett og nettonåverdi (Excel format)
- 3 Dokumentasjon på hvordan årlig energiproduksjon er beregnet.
- 4 Dokumentasjon på forventet kraftpris, enten med en LOI på en fremtidig kraftkjøpsavtale (PPA) eller en prisprognose for relevant prisområde ved tilknytting til kraftnettet på land.
- 5 For nyopprettede foretak (foretak uten godkjent årsregnskap siste to år) skal forretningsplan og finansmodell for selskapet over levetiden til prosjektet legges ved samt preliminært regnskap.
- 6 Bekreftelse på finansiering av prosjektet som viser tilgjengelig egenkapital, forpliktelse fra investorer og finansieringsbevis fra långivere.
 - 6.1 Dersom finansiering av prosjektet forutsetter eksisterende eller innskudd av ny egenkapital må dette dokumenteres med for eksempel en intensjonserklæring inkludert størrelse på kapitalbidrag og eventuelle krav til selskapet og/eller prosjektet.
 - 6.2 Dersom finansiering av prosjektet forutsetter ny fremmedkapital/gjeld må tilgangen dokumenteres med intensjonserklæring inkludert kapitalomfang samt termsheet med indikative nøkkeltallskrav til selskapet og/eller prosjektet.
- 7 Dokumentasjon på prosess og dialog med relevante myndigheter.
- 8 Dokumentasjon på avkastningskravet brukt for prosjektet.
 - 8.1 Om prosjektet ikke forventes å oppnå lønnsomhet ihht oppgitt avkastningskrav, må det redegjøres for hvorfor prosjektet likevel planlegges gjennomført basert på den omsøkte støtten.
- 9 Dokumentasjon på kostnadsestimat. Hovedposter i kostnadsestimatet, samt rapport som beskriver innholdet i estimatet inkludert usikkerhetsspenn.

- 10 Dokumentasjon over status på gjennomførte teknologikvalifiseringsaktiviteter, samt en plan for ytterligere modning av teknologien frem til driftsettelse.
- 11 Dokumentasjon på samarbeidsavtaler med ev. partnere i prosjektet
- 12 Dokumentasjon på prosess og dialog ev. avtaler med turbinleverandør samt for flyterfabrikasjon
- 13 Beskrivelse av maksimalt tre relevante referanseprosjekter (som viser god gjennomføringsevne, jf. 3.2)
- 14 Mini-CV'er for teknisk nøkkelpersonell i prosjektet, maks seks stykker.

For at en søknad skal tas til behandling må den inneholde følgende vedlegg for å dokumentere rangeringskriteriene:

- 15 Excelmal for kostnadsutvikling (Excel format), fra omsøkt prosjekt, til fremtidig bygging av kommersiell flytende havvindpark (for en hypotetisk referanse-case for bygging av et 500MW anlegg ved Utsira Nord).
- 16 Prosjektbeskrivelse i henhold til mal (Word format) om maks 30 sider ekskludert vedlegg.
- 17 Dokumentasjon på hvordan årlig energiproduksjon er beregnet.

7 Hvordan behandles søknaden?

Søknadene behandles samlet etter søknadsfristens utløp.

Søknadene blir vurdert og rangert basert på den informasjonen som er oppgitt i søknaden. Det er ikke anledning til å korrigere innholdet etter at søknad er sendt inn og det er ikke anledning til etterfølgende forhandling om støttebeløp.

Enova kan be om utfyllende informasjon etter endt frist, dersom det blir aktuelt vil alle søkere bes om å ettersende samme informasjon.

Søknaden vurderes av saksbehandlere i Enova. Tredjepartsvurdering innhentes ved behov.

Søkerne vil bli informert om utfallet av konkurransen så snart vedtak er fattet i Enova.

Data innhentet fra omsøkte prosjekter kan inngå i aggregerte analyser knyttet til markedsutvikling for ulike teknologier.

8 Øvrige betingelser

Prosjekteier er forpliktet å rapportere til Enova på forespørsel, årlig, inntil ti år etter at sluttrapport er levert. Se også [Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet](#).

ⁱ En bedrift er «i økonomiske vanskeligheter» dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

For små og mellomstore bedrifter (SMB) og store bedrifter:

1) Forutsatt at bedriften eller konsernet er eldre enn tre år fra foretaksregistrering: *Hvis mer enn halvparten av den tegnede kapitalen (innskutt kapital), inkl. overkurs, har forsvunnet som resultat av akkumulerte tap. Tegnet kapital omfatter ikke ansvarlige lån eller andre gjeldsinstrumenter.*

Denne «testen» må bestå både av bedriften og konsernet som bedriften eventuelt er en del av. I sistnevnte tilfelle skal konsoliderte regnskaper legges til grunn.

2) *Hvis bedriften eller konsernet som virksomheten inngår i er insolvente (grunnvilkåret for åpning av konkurs).*

Kun for store bedrifter:

3) Hvis bedriften sammenhengende i de to siste årene har

- i) gjeld/egenkapital > 7,5 og
- ii) EBITDA/finanskostnader < 1.

(Merk at «testen» under punkt 3) ikke skal gjøres på konsernnivå, kun bedriftsnivå).